

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2015-2-25
Karar Sayısı : 15-34/498-153
Karar Tarihi : 01.09.2015

(Önaraştırma)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Fevzi ÖZKAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ, Kenan TÜRK

B. RAPORTÖRLER: Metin HASSU, Ahmet ŞAHİN

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILANLAR : - Özel Renklibay Sürücü Kursu
Babalık Mah. Demirci İş Merkezi B Blok Kat:2 No:4/201
Selçuklu/Konya
- Özel Aday Sürücü Kursu
Nişantaş Mah. Yapıcı İş Merkezi C Blok Kat:4-404
Selçuklu/Konya
- Özel Konya Merkez Sürücü Kursu
Nişantaş Mah. Yapıcı İş Merkezi C Blok Kat:2-204
Selçuklu/Konya
- Özel Gülşen Sürücü Kursu
Rampalı Çarşı Karşısı Şelale İşhanı Kat:4 Meram/Konya
- Özel Kent Sürücü Kursu
Kürkçü Mah. Başarılı Cad. No:6 Kat:3 Daire No:223-224
Meram/Konya
- Özel Öz Özge Sürücü Kursu
Şükran Mah. Başarılı Cad. No:8 Meram/Konya
- Özel Meram Sürücü Kursu
Şükran Mah. Başarılı Cad. No:12 Meram/Konya
- Konya Sürücü Kursları Derneği
Hamidiye Mah. Alaaddin Bulvarı No:3 Kat:4 Selçuklu/Konya

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Konya'da faaliyet gösteren sürücü kurslarının aralarında anlaşma yaparak sürücü kursu fiyatlarını birlikte belirleyip kartel kurdukları iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Yapılan başvuruda; Konya'da faaliyet gösteren sürücü kurslarının aralarında anlaşarak daha önce 350-400 TL arasında olan kurs ücretlerini en az 800 TL olarak belirledikleri ve hiçbir şekilde pazarlık, indirim yapmayarak serbest piyasanın oluşumunu engelledikleri iddia edilmiştir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 12.06.2015 tarihinde giren gizlilik talepli başvuruya ilişkin olarak hazırlanan 18.06.2015 tarih ve 2015-2-25/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, 07.07.2015 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (4) Söz konusu karar uyarınca düzenlenen 18.08.2015 tarih ve 2015-2-25/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (5) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; Konya'da faaliyet gösteren sürücü kursları hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Motorlu Taşıtlar Sürücü Kursları Sektörüne İlişkin Bilgiler

- (6) Motorlu taşıtlar sürücü kursları (MTSK), 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu (5580 sayılı Kanun) kapsamında Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) denetiminde motorlu taşıt sürücüsü yetiştirmek, yetişmiş olanlara imtihan sonucu sertifika vermek ve trafikle ilgili eğitim ve öğretime ilişkin hizmetleri sunmakla görevli kuruluşlardır.
- (7) Sürücü belgesi almak isteyen kursiyerlere eğitim veren MTSK birer eğitim kurumu olmaları nedeniyle 5580 sayılı Kanun'a ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan ikincil mevzuata tabi olarak faaliyet göstermektedir.
- (8) Özel öğretim kurumlarının kursiyerlerden tahsil edecekleri ücretlere ilişkin esaslar 5580 sayılı Kanun'un 13. maddesinde belirlenmiştir. Buna göre, özel öğretim kurumları öğrenim ücreti ve diğer ücretleri, kurumlarca her yıl tespit edilerek ocak ayından itibaren en geç mayıs ayında ilân edilmek zorundadır. 5580 sayılı Kanun'da ücretlerin hangi esaslara göre tespit, tayin, ilân ve tahsil edileceğinin yönetmelikle belirlenmesi öngörülmüştür.
- (9) Hâlihazırda, özel öğretim kurumlarında öğrenci ve kursiyer ücretleri ile ilgili usul ve esaslar 20.03.2012 tarihli Özel Öğretim Kurumları Öğrenci Ücretleri Tespit ve Tahsil Yönetmeliği (Yönetmelik) ile düzenlenmektedir. Söz konusu Yönetmelik'te öğrenim ve diğer ücretlerin kurumlarca her yıl tespit edilerek ocak ayından itibaren mayıs ayının sonuna kadar ilan edileceği, kurumların ücret ilanlarını MEB'in bilişim sistemleri programına işleyerek alınan çıktının bir örneğini Milli Eğitim Müdürlüğüne vereceği ve belirtilen süre sonuna kadar kurumda velilerin görebileceği bir yere asacağı, süresi içinde ücret ilan etmeyen kurumların bir önceki yılın ücretini uygulayacağı ve ayrıca kurumların ücretlerini ilan etmeden önce kursiyerlerden ücret tahsil edemeyeceği hükme bağlanmıştır.

I.2. İlgili Pazar

- (10) Dosya kapsamında hizmetin niteliği dikkate alınarak ilgili ürün pazarı, "sürücü adaylarına yönelik özel öğretim hizmetleri pazarı"; ilgili coğrafi pazar ise, başvurunun Konya'daki sürücü kurslarının birlikte fiyat tespit ettikleri iddiasına yönelik olması nedeniyle "Konya ili" olarak belirlenmiştir.

I.3. Değerlendirme

- (11) Dosya konusu başvuruda, Konya'da faaliyet gösteren sürücü kurslarının aralarında anlaşma yaparak kurs ücretlerini birlikte belirleyip kartel kurdukları iddia edilmiştir.
- (12) 4054 sayılı Kanun'un "*Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar*" başlıklı 4. maddesinde "*Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır*" hükmüne yer verilmekte, aynı maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde; "*Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi*" ihlal örnekleri arasında sayılmaktadır.
- (13) Bu çerçevede yapılan inceleme kapsamında, raportörlerce Konya İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı ile bir görüşme gerçekleştirilmiş ve kendilerine bu konuda ulaşan bir şikayetin olmadığı ifade edilmiştir. Ayrıca İl Milli Eğitim Müdürlüğünden sürücü kursları listesi alınarak, önaraştırma kapsamında hakkında inceleme yapılan sürücü kurslarında ve Konya Sürücü Kursları Derneğinde yapılan yerinde incelemelerde Konya'da faaliyet gösteren sürücü kurslarının kurs ücretleri konusunda 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi

15-34/498-153

hükmüne aykırı olarak anlaşma yaptıklarına karine teşkil eden herhangi bir belge veya bulgu tespit edilmemiştir.

- (14) Öte yandan uygulamada iddia olunan nitelikte bir fiyat anlaşmasının var olup olmadığını tespit etmek amacıyla inceleme konusu teşebbüslerden, 2015 yılı nisan, mayıs, haziran ve temmuz aylarına ait faturalar, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünden ise sürücü kurslarının Yönetmelik uyarınca bildirmek zorunda oldukları fiyat listesi alınmıştır.
- (15) Diğer sertifika sınıflarına nazaran, otomobil, minibüs ve kamyonet sürücülüğüne yönelik olan B sınıfı ehliyet kursu talebinin yoğunluğu nedeniyle incelemede B sınıfı sürücü kursu ücretleri esas alınmıştır. Sürücü kurslarının İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bildirdikleri 2015-2016 yılına ait B sınıfı tavan ücretleri (.....) ile (.....) TL arasında değişmektedir.
- (16) Sürücü kurslarının rekabeti ortadan kaldırmaya yönelik olarak fiyat anlaşması yaptıklarına yönelik iddia ancak, fiilen kursiyerlere uygulanan ücretlerde ciddi ölçüde benzerlik bulunması halinde önem kazanabilecektir. Bu çerçevede aşağıdaki tabloda anılan teşebbüslerin 2015 yılı nisan, mayıs, haziran ve temmuz aylarına ilişkin uyguladıkları fiyatlara yer verilmiştir:

Tablo 1: Teşebbüslerin B Sınıfı Ehliyet Kursu Ücretleri (TL)

Fatura tarihi (ay/yıl)	Özel Gülşen Sürücü Kursu	Özel Kent Sürücü Kursu	Özel Aday Sürücü Kursu	Özel Konya Merkez Sürücü Kursu	Özel Öz Özge Sürücü Kursu	Özel Meram Sürücü Kursu	Özel Renklibay Sürücü Kursu
4/2015	(.....)	(.....)	-	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	(.....)	(.....)	-	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	(.....)	(.....)	-	-	(.....)	(.....)	-
5/2015	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	(.....)	(.....)	-	-	(.....)	-	-
6/2015	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	-	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	-
	-	(.....)	(.....)	-	(.....)	(.....)	-
7/2015	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	-	(.....)	-
	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	-	-	-
	(.....)	(.....)	-	(.....)	-	-	-

- (17) Yukarıdaki Tablo'da yer verilen aynı aya ilişkin fatura örnekleri dikkate alındığında, ilgili pazarda 2015 yılının 4. ayında dokuz farklı fiyat, 5. ayında sekiz farklı fiyat, 6. ayında altı farklı fiyat, 7. ayında sekiz farklı fiyat olduğu görülmektedir. Ayrıca, incelenen dönemde kurs ücretleri (.....) ile (.....) TL arasında değişmektedir. Dolayısıyla dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, eğitim hizmetine ilişkin olarak sürücü kurslarının rekabeti ortadan kaldırmaya yönelik olarak bir fiyat anlaşması yaptıkları iddiasının dayanaksız olduğu anlaşılmaktadır.
- (18) Diğer taraftan raportörlerce önaraştırma kapsamında sürücü kurslarıyla yapılan görüşmelerde, ücretlerini kendilerinin serbestçe belirledikleri, kursa ait binek araç sayısının ikiden dörde çıkarılması ve simülatör araç bulundurma zorunluluğu nedeniyle maliyetlerin arttığı, ayrıca Konya'da kurs sayısının fazlalığı nedeniyle %50 doluluk oranıyla çalışıldığı ifade edilmiştir.
- (19) Dosyada yer alan bilgiler çerçevesinde, ilan edilen fiyatlardan farklı fiyatlarla kursiyer kaydı alındığı, kurs ücretlerinin de olası bir ihlal durumunda sergilemesi beklenen seyri göstermediği değerlendirilmekte olup, teşebbüslerin anlaşma içinde olduklarına dair hiçbir bilgiye ulaşılmadığı da dikkate alınarak, Konya'da faaliyet gösteren sürücü kursları

15-34/498-153

hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (20) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca Şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.